

Előterjesztés

Sátoraljaújhely Város Önkormányzat adóhatósága által végzett tevékenységéről szóló beszámoló elfogadására

A helyi önkormányzat alapvető feladata – a közhatalom helyi közügyekben való gyakorlása mellett – a helyi közfeladatok biztosítása. E feladatoknak a helyi sajátosságokhoz és igényekhez igazítható ellátása elengedhetetlenné tette az önkormányzatok önálló gazdálkodási feltételeinek megteremtését. Magyarország Alaptörvénye külön fejezetben rendezi a helyi önkormányzatok autonómiájának lényegi elemeit, kiemelve, hogy a helyi önkormányzat rendeletet alkot, meghatározza költségvetését és annak alapján önállóan gazdálkodik, és – a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (továbbiakban: Htv.) keretei között - dönthet a helyi adók bevezetéséről, fajtájáról és mértékéről.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény részletezi az önkormányzatok gazdasági alapját és az autonóm gazdálkodáshoz nélkülözhetetlen bevételek körét, amelynek egyik eleme a helyi adók rendszere. A jogszabályok az önkormányzatok számára lehetőséget teremtenek a szuverén adóztatási jog gyakorlására, s ezzel együtt a helyi adópolitika kialakítására.

Sátoraljaújhely Város Önkormányzatának feladatellátását a saját bevételek (ennek legjelentősebb része a helyi adókból befolyó bevételek), az állami támogatások, valamint az átengedett központi adók biztosítják. Az önkormányzati adóhatóság által beszedett központi adók, pótlékok és bírságok (adók módjára kimutatott egyes bírságok, késedelmi pótlék, bírság stb.) eltérő mértékben, az évente elfogadott költségvetési törvényben megállapított arányban illetik meg az önkormányzatot.

2021. évtől az adóbevételeinknek már nem része az átengedett gépjárműadó. Az önkormányzati adóhatóság ellátta az önkormányzat, a hivatal és az állami feladatok működéséhez szükséges saját források jelentős részének beszedését, egyben más, az állam által az önkormányzathoz telepített hatósági feladatokat is végzett (adók módjára behajtandó köztartozások, közigazgatási eljárási illetékek beszedése, stb.).

Helyi adófajták és adóbevételek alakulása

A gazdasági hatásokon túl, az adóbevételek nagyságát befolyásolta az is, hogy az önkormányzat rendeleteiben - a Htv. törvény keretein belül - hogyan és miként szabályozta a helyi adókötelezettségeket, annak adómértékeit, adókedvezményeit és mentességeit.

Az önkormányzat adó-megállapítási joga azt is jelenti, hogy az önkormányzat az adó mértékét az adómaximumra figyelemmel megállapítsa. Az adók felső határait megszabja a Htv., azonban a felső határokat az önkormányzatok az infláció figyelembevételével korrigálhatják (felfelé). A felső határokat 2005. évre a KSH által 2003. évre vonatkozóan közzétett fogyasztói árszínvonal-változással lehet korrigálni. 2006. évtől pedig a 2003. évre és az adóévet megelőző második évig eltelt évek fogyasztói árszínvonal változásai szorzatával növelt összegére (a felső határ és a felső határ növelt összege együtt: adómaximum) figyelemmel lehet korrigálni. Amennyiben tehát az önkormányzat a korrekció mellett dönt, minden évre ki kell számítani az inflációval növelt felső határokat.

A helyi adóztatás struktúrája

Általánosságban a helyi adók - jellegük szerint - három kategóriába sorolhatók:

- vagyoni típusú adók (építményadó és telekadó),
- kommunális jellegű adók (magánszemély kommunális adója és idegenforgalmi adó),
- helyi iparüzési adó.

Ezek mellett 2015-től ún. települési adó kivetésére is jogosultak a helyi önkormányzatok.

Sátoraljaújhely Város Önkormányzatának képviselő-testülete illetékességi területén az alábbi helyi adókat vezette be:

I. Vagyon típusú adók

1. Építményadó

2. Telekadó

II. Kommunális jellegű adók

1. Magánszemélyek kommunális adója

2. Idegenforgalmi adó

III. Helyi iparüzési adó

Továbbá:

IV. Átengedett közhatalmi bevételek:

1. Gépjárműadó

V. Egyéb közhatalmi bevételek:

1. Pótlék

2. Bírság és végrehajtási költség

I. Vagyontípusú adók

1. Építményadó

Sátoraljaújhely Város Önkormányzat Képviselő-testülete illetékességi területén 2009. január 1.-től bevezette az építményadót, melyet a 21/2015. (IX. 11). önkormányzati rendelet szabályoz.

Adóköteles az önkormányzat illetékességi területén lévő építmények közül a lakás és a nem lakás céljára szolgáló épület, épületrész, amennyiben azt vállalkozási célra használják. Az adókötelezettség az építmény valamennyi helyiségére kiterjed, annak rendeltetésétől, illetőleg hasznosításától függetlenül.

Az adó alanya az, aki a naptári év első napján az építmény tulajdonosa. Több tulajdonos esetén a tulajdonosok tulajdoni hányadaik arányában adó alanyok. Amennyiben az építményt az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyoni értékű jog terheli, az annak gyakorlására jogosult az adó alanya.

Az **adókötelezettség** a használatbavételi, illetőleg a fennmaradási engedély jogerőre emelkedését vagy véglegessé válását vagy a használatbavétel tudomásulvételét vagy az egyszerű bejelentéshez kötött épület felépítésének megtörténtéről szóló hatósági bizonyítvány kiadását követő év első napján keletkezik. Az engedély nélkül épült vagy a nélkül használatba vett építmény esetén az adókötelezettség a tényleges használatbavételt követő év első napján keletkezik. Az adókötelezettséget érintő változást (így különösen a hasznos alapterület módosulását, az építmény átminősítését) a következő év első napjától kell figyelembe venni. Az adókötelezettség megszűnik az építmény megszűnése évének utolsó napján. Az építménynek az év első felében történő megszűnése esetén a második félévre vonatkozó adókötelezettség megszűnik. Az építmény használatának szünetelése az adókötelezettséget nem érinti.

Az adókötelezettség az önkormányzat illetékességi területén lévő ingatlanon a településképp védelméről szóló törvény szerinti reklámhordozó elhelyezésére vonatkozó hatósági engedély kiadását, engedély hiányában a reklámhordozó ingatlanon való elhelyezését követő év első napján keletkezik. Az adókötelezettség a reklámhordozó lebontása, eltávolítása vagy megsemmisülése, de legkorábban az adókötelezettség keletkezése évének utolsó napjával szűnik meg.

Az **adó alapja** az építmény m²-ben számított hasznos alapterülete.

Az **adó mértéke** az adótárgy településen belüli földrajzi elhelyezkedése és funkciója (használati módja) alapján került megállapításra.

Az adóhatóság által megállapított adót az adózónak félévenként, két részletben kell az adóév március 15-ig, illetve szeptember 15-ig megfizetni.

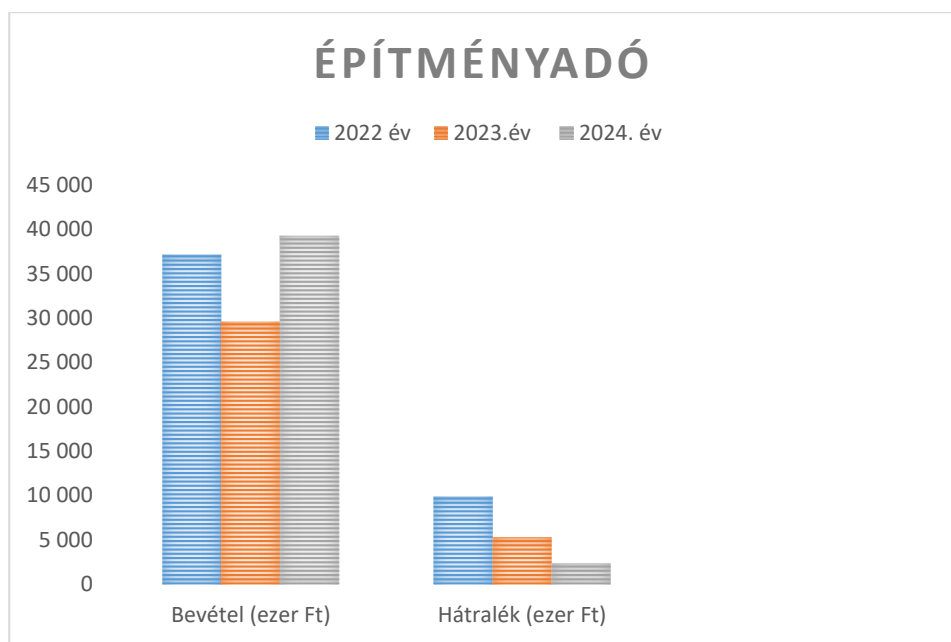
Az adózót az adókötelezettség keletkezéséről, az adó megállapításához szükséges adatokról, az adókötelezettséget érintő változásokról annak keletkezésétől számított 15 napon belül az adóhatóság által rendszeresített nyomtatványon bevallási kötelezettség terheli.

Mentes az adó alól, a Htv. 3. § (2) bekezdésében, valamint a 13-13/A.§-aiban foglaltakon túlmenően

- a magánszemély tulajdonában álló lakás, ha azt a tulajdoni lapon feltüntetett rendeltetésének megfelelően használják,
- a magánszemély tulajdonában álló garázs, ha azt a tulajdoni lapon feltüntetett rendeltetésének megfelelően használják,
 - társasházak, lakásszövetkezetek, garázsfenntartó szövetkezetek és társasüdülők közös használatú helyiségei és közös használatú területei, ha azt az alapító okiratban feltüntetett rendeltetésének megfelelően használják,
- a magánszemély tulajdonában álló zártkerti építmény.

Az építményadó 2022. 2023. 2024. évi adatok alakulását az alábbi táblázat mutatja:

Megnevezés	2022. évi	2023. évi	2024. évi
Adózók száma (fő):	237	236	273
Bevétel (ezer Ft):	37 173	29 604	39 261
Hátralék (ezer Ft):	9 912	5 289	2 358

Az adózók száma 2023-ról 2024-re jelentősen, mintegy 16%-kal emelkedett. Az adóbevételek 2023-hoz képest 32,6%-kal növekedett, meghaladva a 2022. évi szintet is. A hátralékállomány folyamatos csökkenést mutat: két év alatt 76%-kal mérséklődött, ami az adóbeszedés hatékonyságának javulását, valamint a fizetési fegyelem erősödését jelzi.

2. Telekadó

Sátoraljaújhely Város Önkormányzat Képviselő-testülete illetékességi területén 2008. október 1.-től bevezette a telekadót, melyet a 2/2023 (I. 26.) rendeletével szabályoz.

Adóköteles az önkormányzat illetékességi területén lévő beépítetlen telek.

Az adó alanya az, aki az év első napján a telek tulajdonosa. Több tulajdonos esetén a tulajdonosok a tulajdoni hányadaik arányában adóalanyok. Amennyiben a telket az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyoni értékű jog terheli, az annak gyakorlására jogosult az adó alanya. Több tulajdonos esetén valamennyi tulajdonos által írásban megkötött és az adóhatósághoz benyújtott megállapodásban a tulajdonosok az adó-alanyiséggel kapcsolatos jogokkal és kötelezettségekkel egy tulajdonost is felruházhathatnak.

Az adó alapja a telek m²-ben számított területe.

Az adó mértéke 2014. január 1. napjától: 12 000 m²-ig 230.-Ft/m²/év,
12 001 m²-től 20.-Ft/m²/év.

Az adókötelezettség

- a belterületen és a külterületen fekvő, termőföldnek minősülő telek esetében a földterületnek az ingatlan-nyilvántartásban művelés alól kivett területre történő átvezetését vagy ténylegesen mezőgazdasági művelésének a megszűnését követő év első napján,
- az erdőnek minősülő telek esetében a földterületnek az ingatlan-nyilvántartásban művelés alól kivett területre történő átvezetését követő év első napján, feltéve, ha az Országos Erdőállomány Adattárban erdőként nem tartják nyilván, vagy az ingatlan-nyilvántartásban művelés alól kivett területként nyilvántartott földterületnek az Országos Erdőállomány Adattárból történő törlését követő év első napján,
- a tanyaként nyilvántartott földterület esetében a tanyaként történő ingatlan-nyilvántartási bejegyzés törlését követő év első napján,
- illetve az építmény megsemmisülése, lebontása esetén a megsemmisülést, lebontást követő félév első napján **keletkezik**.

Az adókötelezettség megszűnik

- az ingatlan-nyilvántartásban művelés alól kivett területként nyilvántartott belterületi telek esetében a telek művelési ágának ingatlan-nyilvántartási átvezetése és tényleges mezőgazdasági művelése megkezdése évének utolsó napján,
- tényleges mezőgazdasági művelés alatt álló belterületi telek esetében a telek művelési ágának ingatlan-nyilvántartási átvezetése évének utolsó napján,
- belterületen fekvő termőföld esetében annak tényleges mezőgazdasági művelése megkezdése évének utolsó napján,
- teleknek minősülő földterület esetében a földterületnek az ingatlan-nyilvántartásban erdő művelési ágra történő átvezetése vagy az Országos Erdőállomány Adattárba történő bejegyzése évének utolsó napján,
- a telek építménnyel való beépítése félévének utolsó napján.

Az adóhatóság által megállapított adót az adózónak félévenként, két részletben kell az adóév március 15-ig, illetve szeptember 15-ig megfizetni.

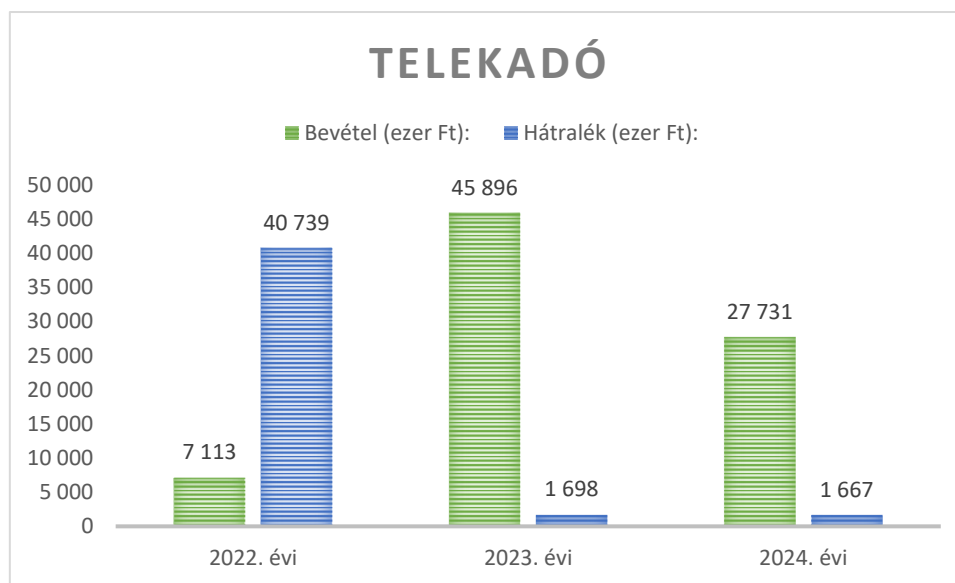
Az adózót az adókötelezettség keletkezéséről, az adó megállapításához szükséges adatokról, az adókötelezettséget érintő változásokról annak keletkezésétől számított 15 napon belül az adóhatóság által rendszeresített nyomtatványon bevallási kötelezettség terheli.

Mentes az adó alól, a Htv. 3. § (2) bekezdésében és a 19.§-ában foglaltakon túlmenően:

- a magánszemély tulajdonában álló beépítetlen telek,
- társasházak, lakásszövetkezetek, garázsfenntartó szövetkezetek és társasüdülők közös használatú területei, ha azt az Alapító Okiratban feltüntetett rendeltetésének megfelelően használják.

A telekadó 2022., 2023., 2024. évi adatok alakulását az alábbi táblázat mutatja:

Megnevezés	2022. évi	2023. évi	2024. évi
Adózók száma (fő):	11	13	12
Bevétel (ezer Ft):	7 113	45 896	27 731
Hátralék (ezer Ft):	40 739	1 698	1 667

A telekadó bevételei 2023-ban kiugróan magasak voltak, amely elsősorban a korábbi évek hátralékainak beszedésével magyarázható. 2024-ben a bevétel mérséklődött, de így is jóval meghaladja a 2022. évi szintet. Az adózók száma az elmúlt három évben érdemben nem változott (11–13 fő között alakult). A hátralékállomány jelentősen csökkent: a 2022. évi 40 739 ezer Ft-ról 2023-ra 1 698 ezer Ft-ra, majd 2024-re 1 667 ezer Ft-ra. Ez azt mutatja, hogy a hátralékok beszedésében eredményes volt az adóhatóság munkája, és a fizetési fegyelem érezhetően javult.

II. Kommunális jellegű adók

1. Magánszemélyek kommunális adója

Sátoraljaújhely Város Önkormányzat Képviselő-testülete illetékességi területén 2016. január 1.-től bevezette a magánszemélyek kommunális adóját, melyet a 28/2015. (X. 26.) rendeletével szabályoz.

Kommunális adókötelezettség terheli azt a magánszemélyt, aki lakás tulajdonjogával rendelkezik, továbbá azt a magánszemélyt is, aki az önkormányzat illetékességi területén nem magánszemély tulajdonában álló lakásbérleti jogával rendelkezik.

Az adó alanya az, a magánszemély, aki a naptári év első napján a lakás tulajdonosa, illetve a nem magánszemély tulajdonában álló lakásbérleti jogával rendelkezik. Amennyiben a lakást az ingatlan nyilvántartásba bejegyzett, magánszemélyt terhelő vagyoni értékű jog terheli, az annak gyakorlására jogosult az adó alanya. Amennyiben a lakásbérleti jogviszony alanyai bérlőtársak, akkor valamennyi bérlőtárs által írásban megkötött és az adóhatósághoz benyújtott megállapodásban megjelölt magánszemély tekintendő az adó alanyának. Ilyen megállapodás hiányában a bérlőtársak egyenlő arányban adóalanyok.

Az adó mértéke:

2016 – 2018. évek között évi 24 000.-Ft adótárgyanként,

2019.-től évi 28 000.-Ft adótárgyanként.

Mentes az adó alól az adó alól a magánszemély, ha az adó tárgyat képező ingatlanra vonatkozóan, vagy bármely jogalany az adó tárgyat képező ingatlanra vonatkozóan nem rendelkezik 20.000.-Ft összeget meghaladó, a tárgyévet megelőző év december 31. napján 30 napon túli lejárt idejű víz-és csatornadíj tartozással és rendelkezik hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződéssel.

A mentesség a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződés vagy a szolgáltató által kibocsátott legutolsó számla, a legutolsó számla befizetését igazoló bizonylat, továbbá a közszolgáltató által kibocsátott okirat bemutatásával igazolható tárgyév március 15-éig.

A mentesség megállapításához a Zemplén Vízmű Kft. tárgyév január 15-éig adatszolgáltatást teljesít az adóhatóság felé. A Zempléni Vízmű Kft. 2023.10.01-jével az Északmagyarországi Regionális Vízművek Zrt. részévé vált, így ettől az időponttól az ÉRV Zrt. teljesíti az adatszolgáltatást.

Mentes továbbá az adó alól - amennyiben az (1) bekezdésben foglaltak alapján nem részesült mentességben – az az adóalany, aki október 31. napjáig igazolja, hogy az adóalany, vagy bármely jogalany az adó tárgyat képező ingatlanra vonatkozóan az igazolás benyújtásának időpontjában nem rendelkezik lejárt idejű víz-és csatornadíj tartozással és rendelkezik hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződéssel.

Az önkormányzat 2024.12.13-ával a magánszemélyek kommunális adóját kivezette.

A magánszemélyek kommunális adó adatainak alakulását az alábbi táblázat mutatja:

Megnevezés	2022. évi	2023. évi	2024. évi
Adózók száma (fő)	317	340	342
Bevétel (ezer Ft):	2 893	1 017	11 040
Hátralék (ezer Ft):	823	11 3015	2 086

Az adózók száma az elmúlt három évben kisebb mértékben emelkedett. A bevételek 2023-ban jelentősen visszaestek, majd 2024-ben egyszeri kiugrást mutattak, amelyet elsősorban a hátralékok beszedése, illetve az adónem megszűnéséhez kapcsolódó teljesítések okoztak. A hátralékállomány 2024-ben még mindig számottevő volt (2 086 ezer Ft), ami további intézkedést igényel, ugyanakkor a kommunális adó kivezetésével az önkormányzat bevételi szerkezete átalakult.

2. Idegenforgalmi adó

Sátoraljaújhely Város Önkormányzat illetékességi területén a 21/2014. (XI. 19.) rendelet szabályozza az idegenforgalmi adót.

Adókötelezettség terheli azt a magánszemélyt, aki nem állandó lakosként Sátoraljaújhely illetékességi területén, legalább egy vendégéjszakát eltölt.

Az **adó alapja**: a megkezdett vendégéjszakák száma.

Az **adó mértéke** személyenként és vendégéjszakánként: 300,- Ft.

Adómentes:

- a 18. életévét be nem töltött, illetve az önkormányzat döntése alapján, a 70. életévét betöltött magánszemély,
- a gyógyintézetben fekvőbeteg szakellátásban részesülő vagy szociális intézményben ellátott magánszemély,
- a közép- és felsőfokú oktatási intézménynél tanulói vagy hallgatói jogviszony alapján, hatóság vagy bíróság intézkedése folytán, a szakképzés keretében, a szolgálati kötelezettség teljesítése, vagy a településen székhellyel, vagy telephellyel rendelkező vagy a Htv. 37. §-ának (2) bekezdése szerinti tevékenységet végző vállalkozó esetén vállalkozási tevékenység vagy ezen vállalkozó munkavállalója által folytatott munkavégzés céljából az önkormányzat illetékességi területén tartózkodó magánszemély,
- az üdülő tulajdonosa vagy bérlője,
- az egyházi jogi személy tulajdonában lévő építményben, telken vendégéjszakát – kizárólag az egyházi jogi személy hitéleti tevékenységéhez kapcsolódó részvétel céljából – eltöltő egyházi személy.

A vendégéjszakánként és személyenként megállapított 300.-Ft idegenforgalmi adót az üzemeltető, a fenntartó szerv, a szállásadó illetőleg a közvetítésre jogosított szerv köteles

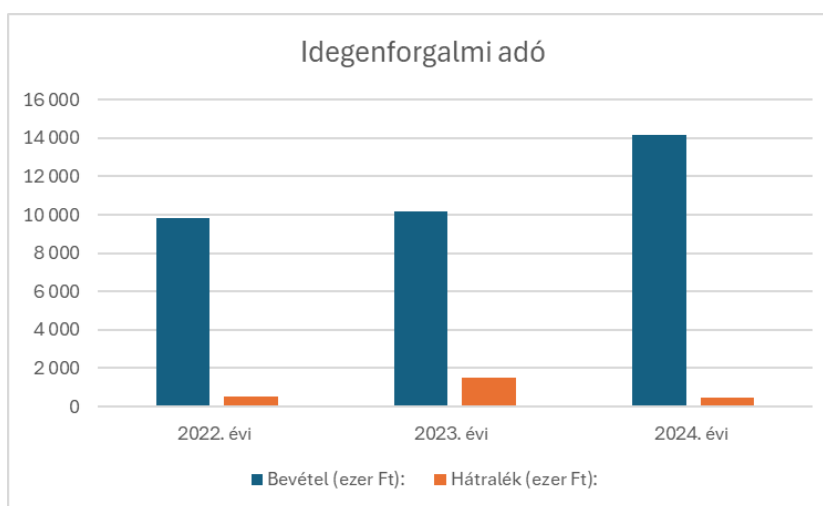
beszedni és a tárgyhónapot követő hónap 15. napjáig az önkormányzati adóhatóságnak bejelenteni.

A beszedett idegenforgalmi adót a következő hónap 15-ig kell átutalni az önkormányzat idegenforgalmi adó számlájára. A fizetendő idegenforgalmi adót az adóbeszedésre kötelezett akkor is tartozik befizetni, ha annak beszedését elmulasztotta.

Az adóbeszedésre kötelezett a szálláshelyen olyan nyilvántartást (vendégkönyv) köteles vezetni, amely az önkormányzati adóhatóság által ellenőrizhető módon alkalmas az általa beszedett adónak, az adó alapjának, valamint az adómentességnek a megállapítására.

Az adózók számának és a bevételek alakulását szemlélteti az alábbi táblázat:

Megnevezés	2022. évi	2023. évi	2024. évi
Adózók száma (fő):	62	71	76
Bevétel (ezer Ft):	9 847	10 180	14 165
Hátralék (ezer Ft):	525	1 509	493

Az idegenforgalmi adó tekintetében az adózók száma az elmúlt három évben folyamatos emelkedést mutatott, 2022-ben 62 fő, 2023-ban 71 fő, 2024-ben pedig már 76 fő teljesített bevallást és befizetést. A bevételi adatok a 2022. évi 9 847 ezer Ft-ról 2023-ban 10 180 ezer Ft-ra emelkedtek, majd 2024-ben 14 165 ezer Ft-ra növekedtek, ami számottevő, 39%-os bővülést jelent az előző évhez képest. Ez a tendencia egyértelműen a vendégforgalom erősödésére, valamint az adóbeszedésben mutatkozó hatékonyabb teljesítésre utal. A hátralékállomány 2023-ban ugyan jelentős növekedést mutatott (1 509 ezer Ft), azonban 2024-re ismét jelentős csökkenés következett be (493 ezer Ft), ami alacsonyabb szintet jelent a 2022. évi 525 ezer Ft-nál is. Ez azt jelzi, hogy a szállásadók és adóbeszedésre kötelezettek körében a fizetési fegyelem számottevően javult, és a 2024. évi teljesítés már az önkormányzat számára stabil, kiszámíthatóbb bevételt eredményezett.

III. Helyi iparűzési adó

Helyi iparűzési adóban adóköteles az önkormányzat illetékességi területén végzett vállalkozási tevékenység. Az adó alanya a vállalkozó.

Adóköteles iparűzési tevékenység fogalma alatt a vállalkozó e minőségében végzett nyereség-, illetőleg jövedelemszerzésre irányuló tevékenysége értendő. A vállalkozó iparűzési tevékenységet végez az önkormányzatunk illetékességi területén, ha ott székhellyel, telephellyel rendelkezik, függetlenül attól, hogy tevékenységét részben vagy egészben székhelyén (telephelyén) kívül folytatja.

Az adókötelezettség az iparűzési tevékenység megkezdésének napjával keletkezik és a tevékenység megszüntetésének napjával szűnik meg.

Az iparűzési tevékenység esetén - a kivételekre is figyelemmel - az iparűzési adó alapja a nettó árbevétel, csökkentve az eladott áruk beszerzési értéke és a közvetített szolgáltatások értéke együttes összegével, az alvállalkozói teljesítések értékével, az anyagköltséggel, az alap kutatás, alkalmazott kutatás, kísérleti fejlesztés adóévben elszámolt közvetlen költségével.

Ha a vállalkozó több önkormányzat illetékességi területén vagy külföldön végez állandó jellegű iparűzési tevékenységet, akkor az adó alapját - a tevékenység sajátosságaira leginkább jellemzően - a vállalkozónak a Htv. 3. számú mellékletben meghatározottak szerint kell megosztania.

Az iparűzési tevékenység esetén az adó évi mértékének felső határa az adóalap 2,00%-a. Az elmúlt években az adózók számára a törvényi és önkormányzati rendeleti változások hatására kedvező adóalap módosulások következtek be, így csökkent az adó(előleg) fizetési kötelezettségük. Ugyanakkor – időszakosan - a gazdasági növekedés, vagy csökkenés hatásai erőteljesen érződnek az adóalapok változásában.

Az iparűzési adó megfizetés sajátossága, hogy az adózók az éves bevallás során (következő adóév május 31-ig) számolnak el az előző évben befizetett előleggel (március 15; szeptember 15;) szemben. Ezáltal az egyes adóévekben igencsak eltérő lehet az adók, adóelőlegek nagyságai.

A Htv. 39/C.§ (4) bekezdése szerint az önkormányzat rendeletében jogosult a házi orvos, védőnő vállalkozó számára mentességet, kedvezményt megállapítani, feltéve, ha annak vállalkozási szintű iparűzési adóalapja az adóévben a 20 millió forintot nem haladja meg. Az adómentességnek, adókedvezménynek valamennyi házi orvos, védőnő vállalkozó számára azonosnak kell lennie.

A Htv. 52. § 23. pontja szerint *házi orvos, védőnő vállalkozó*: az a vállalkozó, aki/amely – gazdálkodó szervezetként vagy egyéni vállalkozóként – külön jogszabály alapján házi orvosi, házi gyermekorvosi, fogorvosi alapellátási vagy védőnői tevékenységet végez és nettó árbevételének legalább 80%-a e tevékenység (tevékenységek) végzésére vonatkozó, az egészségbiztosítási szervvel kötött finanszírozási szerződés alapján az Egészségbiztosítási Alapból származik.

Mentes az iparüzési adó alól az a házi orvos vállalkozó, aki Sátoraljaújhely város illetékességi területén hétközi ügyeletet teljesít, vagy a Sátoraljaújhelyi Erzsébet Kórházban orvosi feladatokat ellát, vagy ügyeletet teljesít, és a vállalkozási szintű iparüzési adóalapja az adóévben a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 39/C.§ (4) bekezdésében meghatározott 20 millió forintot nem haladja meg

Az iparüzési adót önadózással kell bevallani, az adóévet követő év május 31-ig. A vállalkozó az előlegfizetési időszakra – az egyes esedékességi időpontokra eső összeg feltüntetésével – adóelőleget köteles bejelenteni a bejelentkezéssel együtt az adóhatóság által rendszeresített nyomtatványon, illetve minden más esetben a bevallás-benyújtással egyidejűleg bevallani. A benyújtott – adóelőleget tartalmazó – bejelentkezési nyomtatvány végrehajtható okiratnak minősül.

Az iparüzési adó 2021-ben a felére, 2 százalék helyett 1 százalékra csökkent a 4 milliárd forint árbevétel vagy mérlegfőösszeg alatti kis- és középvállalkozások, valamint az egyéni vállalkozások körében. Iparüzési adót érintően az adózók választhattak, hogy 2021. évben már érvényesítik vagy sem, az iparüzési adóelőleg fizetésnél a biztosított adóelőnyt. Ehhez egy nyilatkozatot (21NYHIPA) kellett tenniük. Ezt a nyilatkozatot legkésőbb 2021. február 25-ig a székhelye, telephelye szerinti önkormányzati adóhatóság számára lehetett megtenni, ha élni kívántak az „adóelőleg felezés” lehetőségével. *Az említett nyilatkozat 2021. januárjától kizárólag az állami adó- és vámhatóságon keresztül, elektronikus úton, az állami adó- és vámhatóság által rendszeresített elektronikus nyomtatványon volt benyújtható.* A mikro-, kis- és középvállalkozásnak minősülő vállalkozóknak a 2021. évben, az adott előleg-fizetési időpontban esedékes - a Htv. szerint bevallott és a 2021. évben az önkormányzati adórendelet szerinti adómértékkel bevallandó - adóelőleg 50 százalékát kell az egyes esedékességi időpontokban megfizetni, ha erre vonatkozóan nyilatkozatot tettek.

A 2022. adóévről benyújtott 2023. május 31-ig benyújtott bevallásokban a mikro-, kis- és középvállalkozásnak jár az 1%-os mértékkel történő „adófelezés”, ha és amennyiben, ezt a bevallásban jelölik. Ennek megfelelően felezésre kerül a márciusi előlegrész mellett a 2023. szeptemberi előlegrész is. A nyilatkozat alapján a meg nem fizetendő előleg-részlet összegével az önkormányzati adóhatóság a vállalkozó iparüzési adóelőleg-kötelezettsége összegét hivatalból, határozathozatal nélkül már 2022. évben csökkentette.

A KKV-k a helyi iparüzési adót nem csak 2021. évre, hanem 2022. évre is 1%-kal csökkentett mértékben fizethették. Ennek megfelelően a 2022. évben megszűnő vállalkozások a végleges adót is csak 1%-kal határozhatták meg, illetve a folyamatosan működő vállalkozások a 2022. évi adóelőlegeket is fele összegben fizethették be.

2023. január 1-jétől a helyi iparüzési adóban egy új, egyszerűsített adóalap-megállapítási módszer lépett hatályba. Az egyszerűsített adóalap-megállapításra valamennyi olyan vállalkozó jogosulttá vált, amelynek az adóévi bevétele – éves szinten számítva, azaz 12 hónapnál rövidebb adóév esetén a működés naptári napjai alapján évesítve – a 25 millió (a személyi jövedelemadó törvény szerinti átalányadót választó kereskedők esetén a 120 millió) forintot nem haladja meg. Az egyszerűsített iparüzési adóalap-megállapításra jogosult kisvállalkozók iparüzési adóalapja az adóévi bevételük nagyságától függően sávosan differenciált, (a székhelyük és a telephelyeik fekvése szerinti) önkormányzatonként azonos nagyságú, tételes összeg lehet.

A kisvállalkozónak adóelőleget évente csak egyszer kell fizetnie, s amennyiben a kisvállalkozó bevétele az adott bevételi sáv felső határát nem haladja meg az adóévben, akkor az adóévre fizetett adóelőleghez képest további adót sem kell fizetnie (az adóelőleg bevallás benyújtása nélkül végleges adóvá válik).

A kisvállalkozó székhelyére vagy telephelyére jutó adóalap sávos meghatározása az alábbiak szerint történik:

Bevétel/árbevétel	Adóalap	Iparűzési adó (2%)
0-12.000.000	2 500 000	50 000
12.000.001-18.000.000	6 000 000	120 000
18.000.001-25.000.000	8 500 000	170 000
Átalányadós kiskereskedelmi tevékenységnél		
Bevétel/árbevétel	Adóalap	Iparűzési adó (2%)
0-12.000.000	2 500 000	50 000
12.000.001-18.000.000	6 000 000	120 000
18.000.001-120.000.000	8 500 000	170 000

A vállalkozások számára 2018-tól kötelezővé vált az elektronikus kapcsolattartás. Gazdasági társaság és egyéb jogi személy esetén az adóhatósági iratot a szervezet cégkapujára, egyéni vállalkozók esetén ügyfélkapus tárhelyére kell kézbesíteni.

Gyakori probléma, főként az egyéni vállalkozóknál, hogy ügyfélkapujukat nem használják így – bár hivatalos irataink kétszeri kézbesítés megkísérlését követően kézbesítettnek minősülnek- nem értesülnek irataik tartalmáról. Próbáljuk felhívni ezen adózók figyelmét erre, és segítünk elsajátítani az elektronikus kapcsolattartást.

Az Elektronikus Önkormányzati Portálon keresztül lehetőség van űrlapok segítségével beadványok benyújtására, adóegyenleg lekérdezésére, bevallás, fizetéstörténet lekérdezésére, adók, díjak, illetékek befizetésére. Adóbevallás beküldése 2023. évben csak a NAV rendszerén keresztül lehetett.

2024. évi adatok iparűzési adóval kapcsolatosan:

Adózók száma:	1439
2024. évben benyújtott helyi iparűzési adóbevallások száma:	1350
Ebből:	
Egyéni vállalkozó:	568
Sávós adózó:	205
Társas vállalkozó:	577

Feldolgozott NAV adatszolgáltatások:	1651
Feldolgozott bejelentkezések, változás bejelentők:	87
Adóhatósági igazolások:	73
Összes HIPA bevétel	1 810 807 221 Ft
Ebből túlfizetés visszatérítése:	36 080 589 Ft
Adószámlák közötti és egyéb utalás:	1 009 314 Ft
Hatósági átvezetés más számlára:	10 822 746 Ft
Költségvetéstől visszakapott utalás:	0 Ft
Tárgy évi iparüzési adó bevétel:	1 762 894 572 Ft

A helyi iparüzési adó továbbra is az önkormányzat legjelentősebb bevételi forrását jelenti. Az adózók száma 2024-ben 1 439 fő volt, amelyből 1 350 adózó nyújtott be bevallást. Az egyéni vállalkozók száma 568, a sávós adózók száma 205, míg a társas vállalkozók száma 577 volt. Ez jól mutatja, hogy a helyi gazdaságban meghatározó szerepe van a kis- és középvállalkozásoknak, valamint a sávós rendszerbe történő belépés lehetőségével egyre többen élnek.

Az adóhatóság 2024-ben 1 651 NAV-adatszolgáltatást dolgozott fel, emellett 87 bejelentkezés és változás-bejelentő, valamint 73 adóhatósági igazolás feldolgozására került sor. Ez a magas szám jól tükrözi az adóhatóság munkaterhelését és a vállalkozói környezet változását.

A 2024. évi összes HIPA-bevétel 1 810 807 221 Ft volt, amelyből a túlfizetések visszatérítése 36 080 589 Ft-ot tett ki. További 1 009 314 Ft adószámlák közötti és egyéb utalás, valamint 10 822 746 Ft hatósági átvezetés történt. A tárgyévi iparüzési adóbevétel így 1 762 894 572 Ft-ot tett ki. Ez a bevétel nagyságrendje stabil alapot biztosít az önkormányzat gazdálkodásában.

Megállapítható, hogy az adózók kötelezettségeiket összességében megfelelően teljesítik, a fizetési fegyelem erősödött. A sávós adózási rendszer bevezetése a kisebb vállalkozások számára kedvező lehetőséget biztosított, és a bevallások számának alakulása arra utal, hogy ezzel a lehetőséggel a vállalkozások széles köre él.

IV. Átengedett közhatalmi bevételek

A központi adónemek esetében a helyi önkormányzatoknak szabályozási lehetőségük nincs, de feladatuk az adóhatósági jogkör gyakorlása.

1. Gépjárműadó

A gépjárműadóra vonatkozó rendelkezéseket a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény tartalmazza. Ezen adónemnél az önkormányzatoknak szabályozási lehetősége nincs. 2013. január 1-től, a gépjárműadó megosztott adóként működött, eszerint a beszedett adó 40%-a az önkormányzat költségvetését, 60%-a pedig a központi költségvetést illette. Azonban

Magyarország 2020. évi központi költségvetésének a veszélyhelyzettel összefüggő eltérő szabályairól szóló 92/2020. (IV. 6.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 4. §-a a Magyarország 2020. évi költségvetéséről szóló 2019. évi LXXI. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 37. § (1) bekezdés a) pontja szerinti, a települési önkormányzat által beszedett gépjárműadónak a települési önkormányzat költségvetését megillető, %-os mértékétől, valamint az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 83/A. §-ában foglalt gépjárműadó megosztási kötelezettségtől történő eltérő szabályrendszert állapít meg. A Korm. rendelet 4. § (1) bekezdése szerint a Kvtv. 37. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározottaktól eltérően a gépjárműadóról szóló törvény alapján a belföldi gépjárművek után a települési önkormányzatot az általa 2020. évben beszedett gépjárműadó nem illeti meg. Az új szabályozás alapján a települési önkormányzat által 2020. január 1-jétől beszedett gépjárműadó teljes összege a központi költségvetést illeti meg.

Ennek megfelelően a 2020. december 31-ig fennálló gépjárműadó tartozásokat továbbra is az önkormányzat gépjárműadó számlájára kell megfizetni. A beérkezett befizetéseket folyamatosan vizsgáltuk annak megfelelően, hogy az adott befizetés hátralék vagy téves befizetés volt. A téves befizetéseket igyekeztünk az adózóval visszautalás/átvezetés kérése mellett rendezni.

Bevételek	
Nyitó egyenleg	15 353
Bevételek	0
Átfutó bevétel	0
<i>Bevétel összesen</i>	0
Átfutó visszafizetés	0
Átvezetett befizetések	41 400
Költségvetéstől visszakapott bevétel	0
<i>Bevételek együtt</i>	56 753
Kiadások	
10 Visszatérítés előző évi túlfizetésből	0
11 Visszatérítés folyó évi túlfizetésből	41 400
41 Túlfizetés utalása másik hatóságnak	0
12 Érdekeltségi célú utalás	0
13 Utalás saját költségvetésnek	0
14 Utalás a Magyar Államkincstárhoz	0
21 Egyéb utalás	0
28 Adószámlák közötti átutalás	241 400
40 Hatósági átvezetés más számlára	0
Költségvetéstől visszakapott utalás	0
<i>Kiadás összesen</i>	282 400

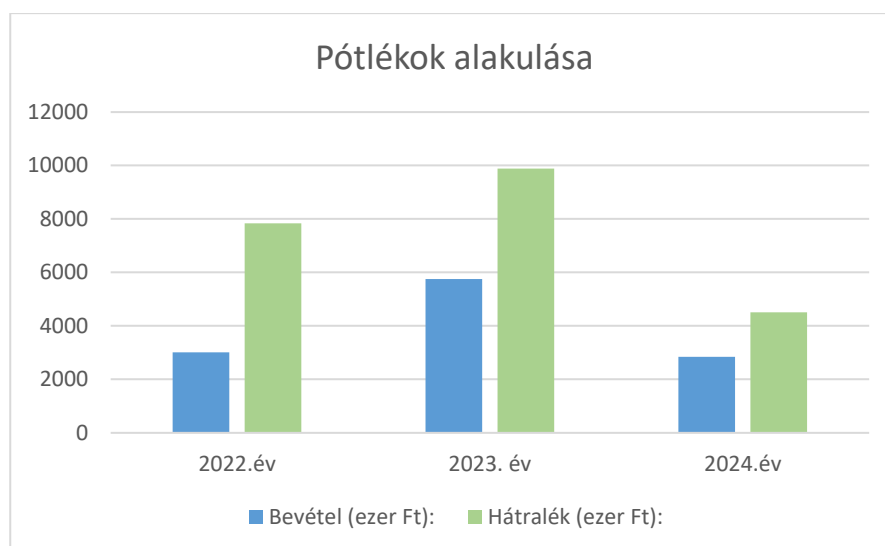
V. Egyéb közhatalmi bevételek

1. Pótlék

Az adó késedelmes fizetése esetén naponta késedelmi pótlék kerül felszámításra. Mértéke minden naptári nap után a késedelem, illetve esedékesség előtti igénybevétel (felszámítás) időpontjában érvényes jegybanki alapkamat 5 százalékponttal növelt mértékének háromszázhatvanötöd része.

Három év adatainak alakulását az alábbi táblázat mutatja:

	2022 év	2023 év	2024 év
Adózók száma (fő):	3866	3368	545
Bevétel (ezer Ft):	3014	5757	2847
Hátralék (ezer Ft):	7837	9890	4509

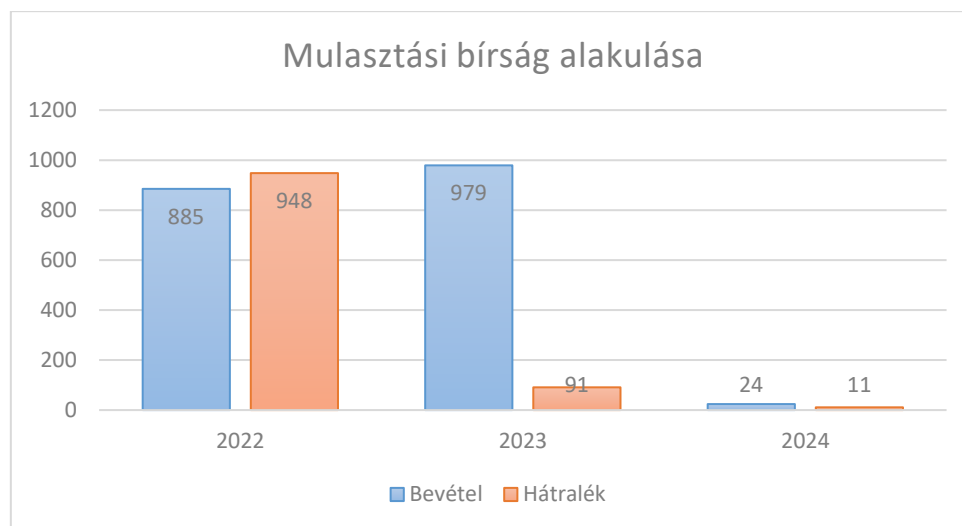

2. Mulasztási bírság

Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény 220. §-a alapján az adóhatóság az e törvényben, adókötelezettséget előíró törvényben, illetve e törvények felhatalmazásán alapuló más jogszabályban megállapított kötelezettségnek a megszegése miatt a természetes személy adózót kettőszázezer forintig, nem természetes személy adózót ötszázezer forintig terjedő mulasztási bírsággal sújthatja. A kötelezettség megszegésének minősül a kötelezettség hibás, hiányos, valótlan adattartalommal történő, vagy késedelmes teljesítése, illetve teljesítésének elmulasztása. A késedelem esetén nincs helye mulasztási bírság megállapításának, ha az adózó a kötelezettség teljesítése mellett késedelmét annak igazolásával menti ki, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

Mulasztási bírság alakulása:

Megnevezés	2022. évi	2023. évi	2024.évi
Adózók száma (fő):	304	228	22
Bevétel (ezer Ft):	885	979	24
Hátralék (ezer Ft):	948	91	11

VI. Idegen bevételek

Itt kerülnek előírásra a társhatóságok valamint a rendvédelmi szervek saját bevételeit képező tartozásokra vonatkozó végrehajtási megkeresései. A behajtásra átadott ügyek jellegükből kifolyólag (szabálysértési bírság, elővezetési költség) nagymértékben olyan személyeket érintenek, akik ismétlődően nem tanúsítanak jogkövető magatartást, sok esetben a társadalom hátrányos helyzetű, szegényebb rétegeiből kerülnek ki. Nem csak a bírságok befizetése jelent problémát számukra, hanem a kivetett helyi adók befizetése is. A behajtás során ezen személyek letiltható jövedelemmel és lefoglalható ingósággal, lakossági folyószámlával nem rendelkeznek, vagy ha igen, az arra utalt összeg a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvényben meghatározott minimum összegnél kevesebb, így a hatósági átutalási megbízás kibocsátása nem vezet eredményre, közcélú munka esetén a munkabérből való letiltással - a szerződéses jogviszony időtartama miatt - csak részmegettérülés várható. A végrehajtás eredményességét és annak folyamatát nagyban akadályozza, hogy az érintett személyek a külön kézbesített irataikat nem veszik át, helyszíni megkeresésük eredménytelen, mivel számtalan esetben nem tartózkodnak a bejelentett lakcímükön, sem a tartózkodási helyükön, fiktív lakcímmel, illetve kizárólag település szintű lakóhellyel rendelkeznek.

A 2024. adóévben 566 db megkeresés került rögzítésre. Ezen feladat ellátásával kapcsolatosan az önkormányzatnak bevétele nem keletkezik, mivel a beszedett köztartozások összege 100%-ban a kimutató szerveket illetik meg. A köztartozások esetében is az elévülést, megfizetést is rögzíteni kell az ASP szakrendszerben.

VII. Követelés és Hátralék kezelés

Az önkormányzati adóhatóság szolgáltató jellegének része, hogy az adófizetők számára biztosítja az önkéntes jogkövető magatartás ösztönzését a követeléskezelés és végrehajtás során is. Itt a fő cél az, hogy a kényszerítő jelleg alkalmazására csak azon tartozással rendelkező adózók esetében kerüljön sor, akik az adókötelezettséget szándékosan nem teljesítik és folyamatosan adóelkerülő magatartást tanúsítanak. Önkormányzati adóhatóságunk a követeléskezelési eljárás során is folyamatosan lehetőséget kínál a tartozás kényszercselekmények és hátrányos jogkövetkezmények nélküli megfizetésére. Általánosságban elmondható, hogy azon cselekmények foganatosításával élt 2024. évben az adóhatóságunk, amely gyors és hatékony, költségkímélő eszköznek látszik az adóhatóság követelésének megtérülésére, valamint az arányosság elvének figyelembevételével az adósra nézve a legkisebb mértékű korlátozással jár. Az adótartozások sajátossága, hogy az éves befizetési határidőket követően megnövekednek, majd az adóhatóság követeléskezelési vagy végrehajtási cselekményeihez kapcsolódva pedig csökkennek. Jellemzően minden adóév március 15-ét, május 31-ét, szeptember 15-ét követően a tartozások megemelkednek, majd a következő hónapokban pedig csökkennek az adóhatósági intézkedések következtében, így a tendencia hullámozik.

Ha az adózó fizetési kötelezettségét valamilyen méltányolható gazdasági vagy személyes okból határidőre nem tudja teljesíteni, fizetési kedvezményt kérhet. A fizetési kedvezmény lehet: halasztás, részletfizetés, mérséklés, illetve elengedés. Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (továbbiakban: Art.) 198. §-a [Fizetési halasztás, részletfizetés engedélyezése] tartalmaz szabályozást a helyi adót érintő fizetési könnyítésekre vonatkozóan. Fizetési halasztás és részletfizetés (a továbbiakban együtt: fizetési könnyítés) az adózó és az adó megfizetésére kötelezett személy kérelmére az önkormányzati adóhatóságnál nyilvántartott adóra engedélyezhető. A fizetési könnyítés abban az esetben engedélyezhető, ha a fizetési nehézség a kérelmezőnek nem róható fel, vagy annak elkerülése érdekében úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben tőle elvárható, és átmeneti jellegű, az adó későbbi megfizetése valószínűsíthető. A kérelem elbírálása és a feltételek meghatározása során figyelembe kell venni a fizetési nehézség kialakulásának okait és körülményeit. Az Art. 201. § értelmében [Adómérséklés] az önkormányzati adóhatóság a természetes személy kérelme alapján az őt terhelő adótartozást a beszedéssel megállapított adó kivételével, valamint a bírság- vagy pótléktartozást mérsékelheti vagy elengedheti, ha azok megfizetése az adózó és a vele együtt élő hozzátartozók megélhetését súlyosan veszélyezteti. Az adóhatóság a mérséklést - az adózó teljesítőképességéhez mérten - az adótartozás egy részének megfizetéséhez kötheti. Az önkormányzati adóhatóság más személy, (pl.: jogi személy) helyi adóját (pl.: iparüzési adó, építményadó) nem engedheti el, és nem mérsékelheti. Nem engedélyezhető továbbá fizetési könnyítés, adómérséklés a beszedett idegenforgalmi adóra.

A tartozás olyan fizetési kötelezettség, amelynek fizetési határideje már eltelt, és még nem fizették meg. Főszabály szerint e tartozásokat lehet végrehajtani. Az egyes helyi adók megfizetésének határidejét törvény határozza meg, míg a határozatban megállapított adókat a határozat véglegessé válás *(korábban jogerő)* emelkedésétől számított 15 napon belül kell megfizetni, kivéve, ha a törvény ettől eltérően rendelkezik. Végrehajtási eljárás megindításának

akkor van helye, ha az adós a végleges végrehajtható okiraton alapuló tartozását esedékességkor nem fizette meg, és nem állnak fenn az eljárás megindítását akadályozó tényezők.

2024. évi egyenlegközlők fizetési határidő előtt (március 16 és szeptember 15) kerülnek kiküldésre, így tájékoztatva az adózókat a folyó évi fizetési kötelezettségükről.

A fizetési határidő lejárta után mindkét félévben fizetési felhívást küldünk ki, ezzel is lehetőséget adva az önkéntes fizetési kötelezettség teljesítésére. Vállalkozóknak elektronikusan, magánszemélyeknek helyi kézbesítő közreműködésével.

A hátralékkal rendelkező magánszemély végrehajtási ügyében a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelőt (NEAK) keressük meg a jogviszony adatok lekérése céljából.

Munkabér és nyugdíj végrehajtásból 2024. évben 740 869.-Ft, 2023. évben 297 087.-Ft, míg 2022. évben 2.243.406 Ft került letiltásra.

VIII. Ügyiratforgalom az adóügyi munkában:

2024. évben iktatott ügyek száma: **7 714** főszám, **9 810** alszám

Ügytípusok	Ügyiratszám
Adóigazolások	73
Általános adóügyek	349
Építményadó	83
Telekadó	3
Helyi iparüzési adó	1350
Gépjárműadó	0
Behajtás, hátralékkezelés	5732
Talajterhelési díj	54
Idegenforgalmi adó	70
Összesen:	7714

Az **Elektronikus Önkormányzati Portál (EÖP)** – [E-ÖNKORMÁNYZAT, lgov.hu](https://egyhazugy.elgov.hu) – az önkormányzati ASP rendszerben az elektronikus önkormányzati ügyintézés felülete, amelyen keresztül az adózók a nap 24 órájában elérhetik az adóhatósági szolgáltatásokat. Az elektronikus kapcsolattartás lényege, hogy az ügyfél iratait elektronikus felületen (pl. ASP nyomtatvány) keresztül juttatja el az önkormányzati adóhatósághoz, és az Adóiroda is ezen a módon kézbesíti határozatait, felszólításait és egyéb hivatalos iratait.

Az elektronikus kapcsolattartásra kötelezett adózóknak a NISZ Zrt. által biztosított **KÜNY-tárhely** (ügyfélkapu), **cégkapu**, illetve **hivatali kapu** használata kötelező. Ezen tárhelyekre történő regisztráció elengedhetetlen a hivatalos ügyintézéshez.

Az e-ügyintézési jogszabályok alapján elsősorban a **gazdálkodó szervezetek** kötelezettek elektronikus kapcsolattartásra: gazdasági társaságok, szövetkezetek, ügyvédi irodák, egyéni

cégek, egyesületek, alapítványok (amennyiben adószámmal rendelkeznek), valamint az **egyéni vállalkozók** is – nemcsak a vállalkozói ügyeikben, hanem minden adóügyben.

Az ASP rendszer bevezetésével az adóhatóság ügyiratforgalmának jelentős részét ma már elektronikusan bonyolítja: a határozatok, felszólítások és egyéb hivatalos iratok kizárólag elektronikus úton kerülnek kézbesítésre. Ez gyorsította és hatékonyabbá tette az ügyintézést, ugyanakkor kihívást is jelentett azon adózók számára, akik kevésbé jártasak az elektronikus felületek használatában. Az adóhatóság ezért kiemelt figyelmet fordít arra, hogy segítséget nyújtson a kötelezetteknek az elektronikus ügyintézés elsajátításában, és folyamatosan tájékoztassa őket a rendszer használatáról.

dr. Fazekas Márk Péter s.k.

aljegyző

Az előterjesztést készítette:

Greskóné Tóth Erika

Pénzügyi és Adóhatósági Osztályvezető

Határozati javaslat:

Sátoraljaújhely Város Önkormányzat Képviselő-testülete

...../2025. (.....) határozata

**Sátoraljaújhely Város Önkormányzat adóhatósága által végzett tevékenységéről szóló
beszámoló elfogadásáról**

Sátoraljaújhely Város Önkormányzat Képviselő-testülete döntött arról, hogy a Sátoraljaújhely Város Önkormányzat adóhatósága által végzett tevékenységéről szóló beszámolót elfogadja.